

„Stajerc“ izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojše št. 3.

Dopisi dobrodošli in sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 47.

V Ptuj, v nedeljo dne 25. novembra 1917

XVIII. letnik

Naprej proti Italiji!

Vsak dan nove zmage naših in nemških čet proti Italiji. — Ogromne številke vjetih in plena. — Na Ruskem zmagala Lenina revolucija.

Zmaga za zmago! Odkar obstoja človeštvo, še ni bil nikdo tako podli izdajalec, kakor italijanska vlada savojskega kralja-prikljivca. Ali nikdo tudi še ni bil za svoje izdajstvo tako grozovito tepen, kakor ravno Italija. V 11 bitkah se je ta zapeljana, nahujskana, blazna država zamam trudila, da bi dosegla po več kot 30-letni zvezi z našo in nemško državo sramotno plačo Judeža, tiste proklete srebrnjake, za katere je najgrši jud odrešenika človeštva prodal. In zdaj so prišli časi plačila, časi odgovora, časi obračuna! Kakor vihar so naši in nemški junaki vrgli ob tla to Italijo, ki je hotela biti naslednica „popola romano“, ki je hotela z zahrbtnim bodalom uredničiti nasilje, kate-rega sovražni meč ni mogel doseči. Izdajalec pa zdaj beži in — kakor smo rekli v začetku tega članka — naše in nemške armade hitijo od zmage do zmage. Sredi v svoji zemlji se upira laški Efijsalt, a tudi tam mu bode pogum naše domovinske ljubezni napravil konec!

Medtem se Rusija mesari naprej... Revolucija socialista Lenina, ki je bil vedno za mir z osrednjimi državami, je zmagala in ker od angleškega denarja podplačani nasprotniki še vedno ne ponehavajo, prihaja za Rusijo polagoma čas anarhije, doba boja enega proti drugemu in končno — razsul. Za nas vse to nima slabih posledic; kajti v kljub vsem zatrjevanjem panslavistov je bila in je še danes Rusija naša sovražnica. Dokler si ne uredi državno organizacijo, na kateri moči in podlagi bi temeljela njena mirovna ponudba, toliko časa smatramo Rusijo še vedno za nasprotnico. Mirovne ponudbe posameznih skupin na Ruskem nimajo prav nič več pomena, kakor hinavska svoječasna mirovna ponudba. Celo predlog za mir rimskega papeža, ki je svoj čas povzročil toliko navdušenja v gotovih krogih, je padel v vodo. Edino Avstrija in Nemčija ste na ta predlog pošteno odgovorili: mi smo za mir! Naši sovražniki pa so molčali ali pa hujskali...

Vedno očitneje se kaže torej, da bode le sila meča, sila orožja naših in z nami v krasni zvestobi zvezanih armad končala to grozovito vojno. Zunanji — in tudi fairizejski notranji — sovražniki morajo biti premagani. Potem bode mogoče, skleniti trajni mir. Bog daj, da bi se to kmalu zgodilo!

Italijan preko Primolana vržen.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 15. novembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Na visoki planoti „Sedmih občin“ so večeraj avstro-ogrski bataljoni vzeli v naskoku Monte Castel Gomberto. V dolini Sugana vrgli smo sovražnika preko Primolana. Južno-zapadno od Feltre pridobivajo naši napadi na ozemlju.

Albanija. Zapadno jezera Ochrida so sli Francozi iz svojih najprednejših postojank nazaj.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 15. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Makedonska fronta. V Albaniji so izpraznili Francozi zapadno jezera Ochrida svoje najsprednejše postojanke.

Italijanska fronta. Naši v gorovju Fongaso in Feltre proti jugu prodirajoči oddelki stojijo v bojnem dotikanju s sovražnikom.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Uspehi pred Benetkami.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 16. novembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. V deltu Piave pred beneškimi lagunami so honvedski oddelki v krepkem delu sovražniku na ozemlju odvzeli, pri čemur je bilo nad 1000 vjetih pripeljanih. — V dolini Brenta zavzele so avstro-ogrške čete kraj Cison in na obeh straneh od njega dvigajoče se visočine. Tudi severno-vzhodno od Schlägena (Asiago) izgubili so Italijani zopet nekaj trdovratno branjenih pogorskih postojank.

Albanija. Zapadno jezera Ochrida od Francozov izpraznjene črte so naše čete zasedle.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 16. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Od 9. novembra sem izgubili so sovražniki v zračnem boju in vsled odpornega ognja 26 letal.

Makedonska fronta. Zapadno jezera Ochrida smo dele od Francozov izpraznjenih postojank zasedli.

Italijansko bojišče. V prodiranju severno-vzhodno od Callio in na obeh straneh doline Brente so naše čete več visočinskih postojank Italijanov zavzele. Cison je v naši lasti. Ob spodnji Piavi se je artiljerijski boj povišal. Blizo morja na zapadni breg prodirajoči ogrski honvedski oddelki so vjeli 1000 Italijanov.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Laške utrdbे ob Brenti premagane.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 17. novembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. V gorovju južno-zapadno od Feltre se bojuje trdovratno pri snegu in mrazu. Naši regimenti vzeli so v naskoku po premaganju ljutega sovražnega odpora Monte Brassolan in Monte Peurne; pri temu so ostali v naši roki 1 italijanski regimentni poveljniki, 50 oficirjev ter 750 mož. — Ob spodnji Piavi se je moralo na zapadnem bregu stoječe poizvedovalne oddelke pred močnim protiučinkom nazaj potegniti.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 17. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na raznih straneh manjši boji, pri čemur je ostalo nekaj vjetih Francozov v nemški roki.

Italijanska fronta. Vkljub mrazu in snegu neotrudljive v naskoku, zavzele so avstro-ogrške čete med Brento in Piave strme, od Italijanov ljuto branjene viške Monta Brassolan in Monta Peurna; vjele so 1 regimentskega poveljnika, 50 oficirjev in 750 mož. Na zapadnem bregu spodnje Piave poizvedovalni boji.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 18. novembra. Uradno se danes razglša:

V prostoru severno-vzhodno od Asiaga poskusil je sovražnik z močnimi protinapadi pridobiti nazaj v zadnjih dneh na nas izgubljene visočinske postojanke. Naše hrabre čete obdržale so v ljuti ročni borbi svoje v trdni borbi pridobljene črte. Med Brento in Piave vzeli so zavezniški v naskoku več visočinskih postojank. Ob spodnji Piavi topovski boj menjajoče se sile. Letalno delovanje

Podpisujte 7. vojno posojilo!

je bilo včeraj posebno živahno. Častniški namestnik Arrigi je sestrelil 18. sovražno letalo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 18. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Dva dni sem močnejšemu ognjenemu učinku proti južni fronti od St. Quentin a sledil je francoski sunek. Sovražnik bil je v bližinskem boju nazaj vržen in je izgubil vjete.

Makedonska fronta. Severno od jezera Doiran zavrnile so bolgarske straže napad nekega angleškega batajona.

Italijanska fronta. Severno-vzhodno od Asiago izkrvavele so se včeraj močne italijanske sile v brezuspešnih napadih proti njim iztrganim visočinam. Med Brento in Piave vrgle so naše čete sovražnika iz večih postojank. Ob spodnji Piave mestoma močni ognjeni boj.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 19. novembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. V gorski pokrajini južno od Feltra vzele so v naskoku čete generala Alfreda Kraus predvčerajnem v ljutih, do noči trajajočih bojih vas Quero in Monte Cornella. Sovražnik je pustil nad 1100 vjetih v naši roki. Uspeh, ki je bil včeraj po nadaljnemu dobičku na ozemlju razširjen, zahvaliti je zlasti srčenemu nastopu bosansko-hercegovinskega inf. regimenta št. 2 in nemških naskočnih čet. Severno-vzhodno od Gallio se je zopet več italijanskih napadov krvavo razbilo.

Albanija. V Albaniji vodilo je neko podjetje naskočnih nemških čet in bosansko-hercegovinskih čet proti italijanskemu mostičju ob spodnji Vojusi do polnega uspeha. Mnogo močnejša posadka je bila prepodena in napravilo se je mnogo plena.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 19. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Italijansko bojišče. Severno-vzhodno od Schlägena (Asiago) ponovil je sovražnik svoje brezuspešne in izgubepolne napade, da bi pridobljene visočine zopet nazaj pridobil. — Med Brento in Piave prinesli so zadnji dnevi zveznim četam v težkem pogorskem boju nove uspehe. V pripravljenih, po naravi močnih postojankah se je boril Italijan za vsako ped zemlje. Novo pripeljane sile vrgel je proti našim prodirajočim četam. Ali nepremagljivi napadalni moči naše infanterije niso bile kos. Ko-

rak za korakom ljuto se braneč, šel je sovražnik nazaj. V posebnoljutih bojih se je Quero in severno-zapadno ležeči Monte Cornella v naskoku zavzel; sovražnik je bil v svoje močno izzidane postojanke na Montu Tomba nazaj vržen. Nemške napadalne čete in bos. herc. inf. reg. št. 2 so se pri temu posebno odlikovali. 1100 Italijanov padlo je pri temu v roke zmagovalcev. — Ob spodnji Piave je ognjeni boj časovno do velike ljutosti narastel.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 20. novembra. Uradno se danes razglša:

Italijanska fronta. V gorovju med Brento in Piave se na severni strani Montu Tomba ljuto bori. Vsi poskusi Italijanov, pridobiti izgubljene postojanke z izgubepolnimi protisunki, ostali so brezuspešni. Sovražnik je imel težke izgube. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 20. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražni ogenj se je na raznih krajih fronte povečal. Poizvedovalni napadi nasprotnika povsod zavrnjeni. Podjetja nemških oddelkov severno in vzhodno od Verduna imela so uspeh.

Makedonska fronta. Na zapadnem bregu Vardarja vdrle so bolgarske napadalne čete v francoske jarke in napravile vjete.

Italijanska fronta. Močni protinapadi Italijanov proti od nas zavzetim postojankam na severni strani Montu Tomba vodili so včeraj do ljutih bojov. Ogenj naše artiljerije in strojnih pušk izpraznil je vrste v velikih množinah naskočivšega sovražnika. Infanterija vrgla ga je v njegove izhodne postojanke nazaj. Močni ogenj traja v tem bojnem oddelku naprej.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Cesarska dvojica v Trstu in na Goriškem.

Cesarska dvojica je prispela iz svojega stana dne 16. t. m. v Trst. Cesar je v navzočnosti cesarice, ki se je mudila poprej pri baronici Fries-Skene, sprejel v veliki slavnostni dvorani tržaškega nameštništva poklonitev odposlanstva zastopnikov trgovine in prometa, industrije in obrti. V odposlanstvu so bili zastopniki vseh gospodarskih poklicnih krogov in vseh narodnosti v Trstu. Cesarska dvojica je prispela v spremstvu dvorjanke gospe Kallay, glavnega pritočnika fhm. princa Lobkovic in kirnelnega pritočnika podpolkovnika barona Catinellija. Deputacijo je predstavil cesarju namestnik baron Fries-Skene, ki mu je stal ob strani dv. svetnik baron Glanz. Ko je množica, ki je hitela pred na-

mestniško palačo, izvedela za navzočnost cesarja, so zadoneli mogočni in viharni vzkliki. Kom. svetnik baron Albori je imel na cesarja navdušen patriotičen nagovor, v katerem je izrazil iskreno veselje tržaškega prebivalstva povcdom srečne rešitve cesarja iz resne življenske nevarnosti in povcdom sijajnih zmag zveznih armad, ki so v par dneh pregnale sovražnika z domače zemlje in prodrlje vrh tega globoko v njegovo lastno deželo. Cesar je odgovoril: „Zahvaljujem se iskreno za izražena čustva lojalnosti in vdanosti. Vem, kako težko je prizadet Trst vsled vojne in kako težko so trpeli v mestu vsi viri bogatega blagostanja. Sledječ tradicijam Mojih prednikov, hočem storiti vse, da ostane Trst za vedno neločljivo združen z avstrijsko krono in da se po težkih izkušnjah kmalu zopet dvigne do neoviranega procvitanja.“ Cesarjev odgovor je bil sprejet z viharim navdušenjem. Cesar in cesarica sta se dalje časa razgovarjala z vsemi člani odposlanstva, povpraševala o težavnem gospodarskem položaju Trsta in izražala toplo zanimanje za usodo mesta in stremljenja po povzdigi gospodarskega življenja. Nato je stopila cesarska dvojica na veliki balkon nameštništva, kjer je bila pozdravljena od množice z viharimi živjo! Hoch! in Evviva! klici. Cesarska dvojica se je nato zopet odpeljala v svoj stan.

K.-B. Gorica, 17. nov. Cesar je stal danes na vrhu tistega Sv. Gabrijela, ki bi ga bili Italijani tako radi vzeli. Pripeljal se je iz Gorice skozi Solkan; velikanski železniški most leži v reki; peljal se je nato čez serpentine med Sveto Goro in Sv. Gabrijelom. Pokrajina je podobna pokrajinam na mescu. Urtine, ki so jih izkopale kroglice, so polne vode. Podobne so jezerom. Ostanki zadnjih borb, na milijone jih je, pokrivajo strašno, žalostno puščavo. V borbah za Sv. Gabrijel je igrala neka kaverna veliko, slavno vlogo. V tej kaverni, komaj 15 korakov za sovražnimi četami se nahajala, so se naši hrabri branilci držali, dasi je valil sovražnik na njen vhod bombe, metal ročne granate in streljal iz topov na njo: ogenj in plin sta trajno ogrožala posadko. Kadar je pa sovražnik poizkušal prodirati po cesti iz Dola in iz kotline pri Britofu proti Banjski planoti, so planili junaški branilci iz kaverne in streljali za hrbtom iz strojnih pušk na Italijane. Cesar se je peljal na to skozi kotlino pri Britofu, kjer se je bil izjalovil napad italijanske kornjice. Podal se je na Vrh sv. Gabrijela. Tam spominja vse na ljuto borbo. Naši branilci so ležali tam več tednov; okoli njih je divjal ogenj bomb in min. Niti ena čet na tej višini ni ostala cela. Branilci svojih mrličev niso mogli pokopati, ker je sovražnik z zarometi tudi ponoči razsvetljeval vrh. Cesar se je odkril, globoko ginjen je pomolil za pokoj duš tistih, ki so padli tam. Od tam se je vrnil v svoj stan. Junakom, ki so na vrhu Sv. Gabrijela izkrvaveli, moramo biti zelo hvaležni, ker gre v veliki meri njim zasluga, da se je s primeroma malimi žrtvami dosegel uspeh ofenzive, ki nas je v kratkem privedel na breg Piave.

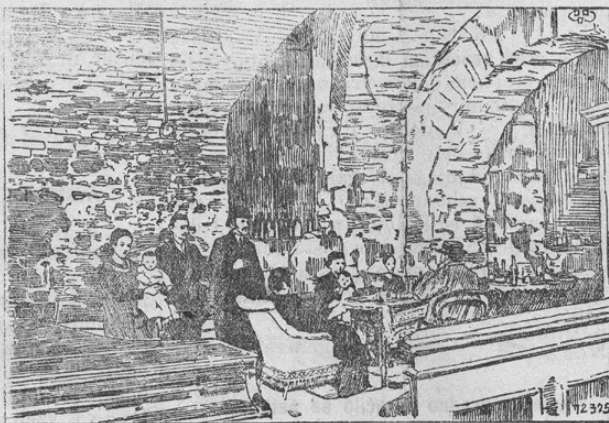
Velikanski naš plen v Italiji.

W.-B. Berlin, 17. novembra. Velikanski poraz, ki ga je sovražna enotna fronta v Italiji doživela, se razvija vedno bolj do ene najogromnejših katastrof cele vojne. Brez ozira na to, da so bili vsi načrti bodočnosti naših sovražnikov za l. 1918 v komaj treh tednih popolnoma uničeni, je materijalna izguba, ki so jo Anglija, Francoska, Amerika in Italija koncem oktobra in začetkom novembra morale doživeti, tako ogromna, da se zamore nadomestiti le v mesecih in ne brezresnega oškodovanja preskrbe ostalih front. Velikanska izguba na topovih od okroglo 2500 kanonov presega mirovno artiljerijsko stanje in pomeni za nas ogromni dorastek na težki artiljeriji

Gorica.

Gorica je zopet naša in z velikanskim veseljem smo to novico sprejeli. Naša slika kaže prizor iz hudih časov Gorice, ko so Italijani z največjo brezobzirnostjo to krasno mesto obstreljevali. Domačini so takrat pobegnili v kleti. Tudi na tej sliki vidimo bivališče neke goriške družine v vinski kleti!

Da dokazemo nezlomljeno gospodarsko moč naše krasne Avstrije in da prekrizamo vse nakane naših sovražnikov, podpisimo VII. vojno posojilo!

Aus den bösen Tagen von Görz
Wohnung einer Familie in einem Weinkeller

z municijo. Za vpreženje zaplenjenih topov bi bilo potrebno več kot 20.000 konjev, za uporabo več kot 30.000 artiljeristov. Povprečni troški izgubljenega topovskega materiala znašajo po nizki cenitvi več kot en četrt milijarde. Kar se je vsled zaplenjenja ogromnih množic na municiji, ki jih je bil Cadorna za dvanajsto Sočino ofenzivo zbral, na vrednosti izgubilo, se ne da niti približno ceniti. K temu pridejo še nepregledna števila strojnih pušk, minskih metalcev, plinskih krink, bagaže, avtomobilskih kolon, pušk in drugega vojnega orožja.

Naše in nemške zmage v zadnjih mesecih.

400.000 vjetih. — 45.500 kvadratnih kilometrov pridobljene zemlje. — Nad 3233 zaplenjenih topov.

K.-B. Berlin, 18. novembra. Wolffov urad poroča: K ogromnemu dobičku na ozemlju od nad 45.000 kvadratnih kilometrov, ki so jih zavezniki v štirih kratkih mesecih od julija do srede novembra zavzeli, pridejo še velikanske številke na vjetih in topovih, ki so jih le večje operacije te dobe prinesle. Od 10. julija pa do srede novembra se je 390.500 sovražnikov vjelo in 3233 topov zaplenilo. Pri temu niso vračunjena večja in manjša števila na vjetih, ki dohajajo v trajnih bojih na vseh frontah skoraj vsaki dan. V tem času poleg tega še zaplenjeni material na strojnih puškah, minskih metalcih in drugemu vojnemu orožju se doslej niti približno ni moglo pregledati. Krvave izgube Angležev, Francozov, Italijanov in Rusov med temi meseci so primerno visoke. Predvsem so doživeli Kanadci in Angleži med svojim 14 bitkam za bazo podmorskih čolnov v Flandriji nezalishane krvave izgube, ki so se vsled vsaki dan se ponavljajočih protinapadov še povišale.

Vojna na morju.

35.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 15. novembra. Neki nemški podmorski čoln potopil je v Atlantskem oceanu nanovo 4 parnike in eno jadernico s 35.000 brutto-register-tonami.

13.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 16. novembra. Na severnem bojišču se je zopet od nemških podmorskih čolnov 13.000 brutto-register-ton potopilo.

Naša flotilja pred izlivom Piave.

K.-B. Dunaj, 17. novembra. Iz vojno-poročevalskega stana se opoldne naznanja: Včeraj popoldne in popoldne napadle so enote flotilje na levem krilu prodirajočih armad baterijske postojanke pri Cortelazza ob izlivu Piave s težkimi in srednjimi topovi z vidnim uspehom. Baterije so odgovarjale z živahnim ognjem na naše topove, brez da bi

napravile škode ali prizadete izgube. Razven brezvplivnih letalnih napadov noben sovražni protiučinek. Iz bližine Benetk prihajajoče sovražne enote šle so takoj nazaj.

Novi uspehi.

W.-B. Berlin, 17. novembra. V zatvornem okolišču okrog Anglije bilo je vsled delovanja nemških podmorskih čolnov nanovo potopjenih, med njimi eden, ki je bil sestreljen iz zavarovanega spremstva.

Ponesrečeni angleški napad.

W.-B. Berlin, 17. novembra. Prvič od prvega vojnega meseca sem poskusile so dne 17. novembra zjutraj močne angleške pomorske bojne sile v „Deutsche Bucht“ vdreti. Naša varstva so jih že ob črti Hornsriiff-Ternhelling opazila in s takoj zapričetim protisunkom so jih naše predajšne pomorske bojne sile brez truda in lastne izgube zavrnile. — Vsled delovanja nemških podmorskih čolnov se je na severnem bojišču nanovo 16.000 brutto-register-ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeno.

W.-B. Berlin, 19. novembra. V zapadnem Srednjem morju vodilo je staro napadno veselje naših poveljnikov podmorskih čolnov od novih uspehov. 11 parnikov in 8 ladij na jadra z nad 36.000 brutto-register-tonami je bilo uničenih. Med potopljenimi ladjami so se nahajali angleški parnik „Alavil“ (3627 ton) in „Cambridge“ (3403 ton), zadnji s 5000 tonami železne rude na vožnji v Anglijo, nadalje italijanski parnik „Doris“ (3979), grški parnik „Diestina G. Michelinos“ (2815), potem dva težko naložena transportna parnika in 5 italijanskih jadernic. Vse potopljene ladje so bile oborožene.

Šef admiralnega štaba mornarice.

14.000 ton potopljenih.

Berlin, 20. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov se je v zatvornem okolišču okrog Anglije zopet 14.000 ton potopilo.

Politični utrinki.

„Jugoslovan.“

V Ljubljani je pričel izhajati — velik kot rjuha — novi tednik pod imenom „Jugoslovan“. Kot odgovorni urednik podpisuje državni poslanec Jože Gostinčar. List ima brzkone namen, razširjati med priprostim slovenskim ljudstvom propagando za znane „jugoslovanske“ cilje in ideje. Prvi dve številki ste precej suhoparni. Posebnega vtisa nimamo od tega lista. Zanimivo je le dvoje. Prvičto, da dosedanjo slovensko časopisje „jugoslovanski“ hujskariji ne zadostuje več. „Slovenec“ in „Straža“ so menda še premalo „radikalna“, še premalo navdušeni za ideje panslavizma. Oče Jože Gostinčar in tisti, ki

za njim stojijo, hoče to „jugoslovanstvo“ rešiti. Po našem mnenju pa tiči v celi tej ustanovitvi oni moment, ki bode slovensko-klerikalno stranko prej ali slej ubil: spor med klerikalnimi voditelji. Dr. Šušteršič je držal dolgo časa svojo nogo na tilniku vseh ostalih slovensko-klerikalnih vodij. Zdaj so se mu pod vodstvom kaplana Korošca uprli, čeprav je ležal celo ljubljanski knezoškof dr. Jeglič pred njim na trebuhu. Revolucija v slovensko-klerikalni stranki! Ta je porodila „Jugoslovana.“ Čudimo se, da tiska ta list „Učiteljska tiskarna“, ki je bila svoj čas vendar do skrajnosti liberalna in od klerikalcev do skrajnosti bojkotirana. Čudimo se nadalje, da se je pustil stari oče Jože Gostinčar, ki je bil vendar vedno tako ponižnega in pohlevnega značaja, v to nevarno spekulacijo zapeljati... Pa počakajmo! „Jugoslovan“ bode v sicer jako dvomljivem slučaju svojega daljšega obstanka dokazal, kakšni so cilji „jugoslovanstva“ zlasti z ozirom na avstrijsko našo domovino. In to je tudi nekaj vredno. Clara pacta buoni amici!

Nova vlada na Francoskem.

Po odstopu ministrstva Painlevé je znani francoski državnik Clemenceau dobil nalogo, da sestavi svoje ministrstvo. Novo ministrstvo bo najbrž sestavljeno: Clemenceau predsedstvo in vojsko, državno podtajništvo Jeannenet, Pans notranje zadeve, Pichon zunanje zadeve, Peret justico, Lebrun ali Klotz finance, Clementel trgovino, Augagneur kolonije, Dauria poljedelstvo, Laffere uk, Loucheur oskrbo z živili, Claveille javna dela in Jonnart letalstvo. Novi francoski ministerski predsednik je že 76 let star. Po poklicu je zdravnik. Mož spada med najznačilnejše francoske politike, je izborni pisatelj in govornik in bil doslej vedno najstrupenejši hujskač proti Avstro-Ogrski in Nemčiji. Zdaj je postal zopet ministerski predsednik. To pomeni, da bode kolikor mogoče učinkoval na nadaljevanje vojne do skrajnosti, ako — ga ne bode ljudska nevolja na Francoskem kmalu zopet iz pozorišča vrgla.

Dr. Šušteršič — odžagan.

Iz Ljubljane prihaja tužna vest, da je kranjski deželni glavar, znani voditelj „slovenske ljudske stranke“ odžagan. Slovenska ljudska stranka, ki jo je on ustanovil, katere dolgoletni načelnik je bil, ki jo je vodil skozi vse blazne dobe fanatizma in klerikalne brezobzornosti, ta stranka, ki mu je sledila slepo skozi drn in strn, ki je po njegovi komandi enkrat patrijotično, potem zopet veleizdajalsko, enkrat obzirno, potem zopet do skrajnosti radikalno nastopala, — pustila ga je na cedilu. Slovensko-klerikalni poslanci so namreč namesto osobnega glavarja v skoraj neverjetnem pogumu izvolili kaplana dra. Korošca v avstrijske delegacije. Zato je Šušteršič v pozi razžaljenega in grozečega imperatorja izstopil iz „Jugoslovanskega kluba.“ „Straža“, ki je bila v psokanju vedno prva, mu pravi vsled tega, da je „uskok“. Sledil mu je samo en tovariš-poslanec in sicer tisti Jaklič, o katerem so slovenski listi svoj čas vedno pisali, da ima polne hlače... Zdaj smo radovedni, kdo bode močnejši: grozeči lev Šušteršič ali pa mali kaplanček Korošec, ki s svojim jezuitizmom za vsemi temi intrigami stoji? Vprašanje še ni rešeno, kajti grozeči lev ima še precej vpliva. Na vsak način je revolucija v klerikalni stranki velezanimiva in bodemo tudi v bodoče o nje nastanko poročali. Eno pa že danes vprašamo: kako se bode zamogla jugoslovanska država uresničiti, ko se njeni bodoči ministri in voditelji že danes pobijajo??

Še ena slovensko-prvaška revolucija.

„Za počt.“ To je bilo nekdanje politično geslo slovensko-napredne liberalne stranke. Ta stranka je med vojno skoraj popolnoma izginila in tudi na vplivu izgubila, odkar je celo stari liberallec Tavčar zlezal pod Koroščevo kuto. Zdaj pa je ta „stranka“, v kolikor jo je še ostalo, nakrat pokazala voljo do novega življenja, to pa na čudni način, da

Nemški cesar v Turčiji.

Pred kratkim je posetil junaški nemški cesar Viljem II. našega zvestega zaveznika turškega vladarja. Naša slika nam kaže, kako se pelje nemški cesar s svojim prijateljem turškim sultanom v dvorni ekvipaži.

Najvarnejše in najboljše naložiš tvoj prihranjen denar, ako podpišeš VII. vojno posojilo; s tem ne koristiš nele samemu sebi, ampak pomagaš utrditi domovini temelj, ki ga potrebuje za bodočnost!

Kaiser Wilhelm II. und Sultan Mehmed VI.

se je v njenem taboru pričela — revolucija. Klerikalci so Šustersišča vun bacnili; liberalci pa ne vemo, koga bodo je brcali. Na vsak način je glasom „Narodovega“ poročila v tej stranki neka „opozicija“, ki hoče celo lastni novi list „Domovino“ izdajati. Toraj „Jugoslavija“, „Domovina“, — nova imena, novi možje, nove psovke, ti zapeljano slovensko ljudstvo pa plačuj račune za komedije in neumnosti tvojih vodij!

Poljska in osrednje sile.

K.-B. Dunaj, 20. novembra. Poljski regentski svet je dne 27. oktobra na cesarja Karla odposlal pismo, v katerem je naznanil nastop svojega uradovanja ter se je še enkrat za akt od 5. novembra 1916 in cesarski patent od 12. septembra 1917 zahvalil. Etnako pismo se je odposlalo na cesarja Viljema. Poljski regentski svet je dobil nato dne 20. novembra odgovor obeh cesarjev, ki se glasita ednako med drugim: Delim Vaše prepričanje, da so na podlagi zveze z osrednjimi silami življenjski pogoji dani, ki poljski državi njen procvit in njenim meščanom blagor miru, kulture ter bogastva zajamčijo, — in imam zavest, da je poljska v to poklicana, v svobodni, lastno izbrani zvezi z zapadnimi sosednimi državami vstopiti v novo perijodo državne velikosti, da bode s tem pomembni činitelj za razvoj Evrope v zmislu njenih kulturnih idealov.

Ali hočete zopet pričeti?

Iz Št. Vida pri Montpreisu se nam piše: „Naznanjamo, da iz prižnice gg. župnik in kaplan iz Št. Vida tako šinfata čez „Štajerca“, da je groza. Pravita, da „Štajerca“ ne sme nikdo brati, da ga mora vsakdo nazaj poslati. Celto to se je reklo, da je tisti, ki „Štajerca“ čita, naš sovražnik.“ — Tako počenjanje v sedanjem resnem vojskinem času se nam zdi pač preveč. Mi med vojno nismo uganjali nobene hujskarije, ker smo ravno na splošno avstrijsko idejo mislili. Naš list je od nekaj pa do danes pošteno patrijotičen. Vedno nam je stal pred očmi le blagor avstrijske domovine. Drugi, prvaški listi pa so z naravnost neverjetno strastjo vprizarjali gonjo za naše sovražnike, za Srbe, Ruse, v zadnjem času celo za Angleže in Francoze in Italijane. Vse kar je prav, — ali c. k. oblast mora to končno tudi videti! Naša potrpežljivost bode tudi prikepela. Mi smo za Avstrijo — za skoraj izključno rimsko-katoliško Avstrijo, čeprav se ne potegujemo zato, da bi dobili „papežev red“, kakor je to „Slovenec“ svoj čas našemu uredniku obljuboval. Mi smo za Avstrijo in v tem oziru ne poznamo nobene šale. Tisti lopovi pa, ki so kot navadni veleizdajalci pridigovali „bratstvo“ do Srbov in Rusov, ki so celo med vojno hoteli rešitev avstrijskih zadev izročiti krvavim našim soprotnikom, naj molčijo, ker so navadni izdajalci domovine. Od nikogar sč ne pustimo več psovati, od nikogar se ne pustimo več bojkotirati, kajti mi nismo domovine izdali, v naši sredi ni nobenih Kramarjev in Gre-

gorinov in Grafenauerjev. Ako bi pa duhovniki iz političnih nagibov zapričeli zopet perfidno hujskarijo zoper naš list, znali si bodedo pomagati. Prižnica ne sme biti nikdar politični oder! Med našimi čitatelji imamo skoraj same poštene katoličane, čeprav ne ližejo vsakemu političnemu popu pete. Med našimi sotrudniki imamo tudi katoliške duhovnike, ki nas ljubijo zaradi našega avstrijskega mišljenja. Nam je sam cesar Karl brzojavil, da je naša izjava resnično patrijotični izraz! Nikdo torej nima pravice, bojkotirati naš list in hujskati ljudstvo zoper naše avstrijsko delovanje. Tudi iz prižnice ne! Rusi in Srbi niso rimsko-katoliške vere! Oni so največji nasprotniki „svetega očeta“! . . . Zato naj oblast opazuje delovanje panslaviističnih in osebno umazanih hujskačev, kajti drugače bi si znali i mi — sami pomagati! Danes se ne gre za drugo nego za načelo: Kdor je za Avstrijo ali pakdor je proti nje. Mi smo zanjo in zamoremo to dokazati; tisti, ki nas z zlorabo prižnice psujejo, pa so proti nje! In proti njim bodedo pričeli odločni boj, čeprav nam narekava vojna složnost!

Andreas Hofer.

Junaški vodja tirolske ustaje zoper francosko trinoštvo l. 1809, Andreas Hofer, bil je pred 150 leti dne 22. novembra 1767 v gostilni „Am Sand“ pri St. Leonhardu v Passeiertalu rojen. L. 1809 osvobodil je z zmagovitimi bitkami kot vodja do Avstriji in ce-

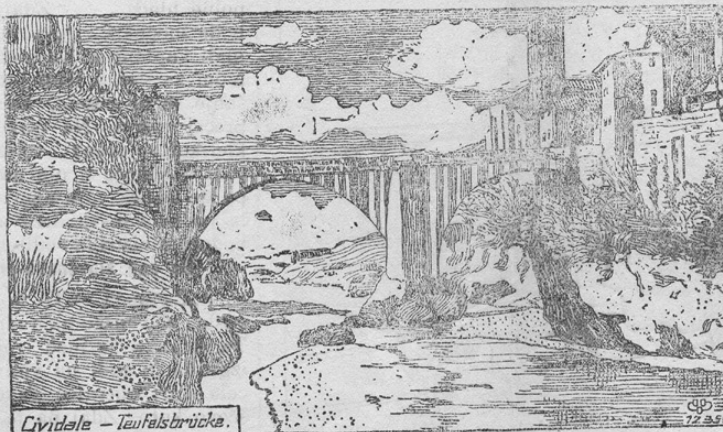

Andreas Hofer

sarja zvestih tirolskih kmetov vso severno in srednjo Tirolsko. Z zmagami od 25. in 29. maja prepodil je zopet vrte sovražnike. Na dunajskem miru bi imela pasti Tirolska na Bavarsko; Andreas Hofer se je v vroči ljubezni do svoje domovine temu uprl. Sovražna nadvlada je bila močnejša. Hofera je neki Judež izdal; Francozi so ga vjeli in v trdnjavi Mantua ustrelili. Ali njegov krasni duh, poln ljubezni do domovine, živi še vedno med tirolskimi kmeti. In ravno ob stoletnici rojstnega dneva se mora Tirolska v zmagoviti borbi proti laško-francoski premoči boriti. Ali zmagal bode duh Andreea Hofer!

Cividale.

Z ozirom na zadnje zmagovite boje proti izdajalski Italiji prinašamo sliko od naših in nemških čet zavzetega Cividala na Benečanskem. Slika kaže takozvani „Vražji most“ v Cividale. Naše in nemške čete so to važno postojanko v zmagovitem naskoku zavzele.

Cividale — Teufelstrücke.

„Podpisujte VII. avstrijsko vojno posojilo!

Revolucija na Ruskem.

Berlin, 17. novembra. Glasom zadnjih poročil se zdi, da so boljseviki v Petersburgu in deloma v provinciji zmagali. Položaj petersburških revolucionarjev se od ure do ure pohujša. Kerenski je baje zbežal proti jugu, kje se sedaj nahaja, ni znano. Zveza med Kornilowom in Kaljedinom je pretrgana. V Petersburgu pričenjajo boljseviki nanovo urejevati vladni aparat. Socijalistična stranka se je končno zedinila, da podpira revolucionarni vojaški komite. V Petersburgu se zbirajo nove revoluciji zvezne čete.

K.-B. Stockholm, 17. novembra. „Svenska Telegram Byran“ poroča iz Haparande: Glasom Petersburških poročil je bil Kerenski — ker so dospele litvinske čete, močne kakih 30.000 mož, — poražen. Kerenski je sedaj baje zbežal. Namerava se združiti s Kaljedinom. — Oblast boljsevikov je sedaj v Petersburgu baje zagotovljena. V provincijah je položaj negotov. Iz večine večjih mest poročajo o velikih nemirih.

K.-B. London, 16. novembra. „Reuter“ poroča iz Petrograda: Po tridnevem boju, v čigar poteku je bilo Carskoje Selo trikrat zavzeto in izgubljeno, so se pričela pogajanja za ustanovitev vlade vseh socijalističnih strank z maksimalisti vred. Vse stranke zahtevajo takojšnji mir.

K.-B. Stockholm, 16. novembra. Preko Petersburga prihaja vest, da so se boljseviki v Moskvi vdali. Kozaki so zasedli Kijev in Harkov. Kaljedin sam je dospel v Harkov. Provizorični parlament Ukrajine je bil razpuščen. Miljukov, Gučkov in Rodzijanko se mude v Moskvi.

K.-B. Stockholm, 16. novembra. Neposredni povod za državni prevrat na Finskem je tvoril sklep deželnega zbora, da se ustanovi direktorij s 106 meščanskimi glasovi proti 98 socijalističnimi glasovi in da socijalistični člani niso hoteli priznati direktorija. Socijalisti so zahtevali, da meščanske stranke priznajo sklep deželnega zbora z dne 18. julija, glasom katerega preide vsa vladarska moč na deželni zbor. Ko so agrarci pristopili k socijalistom, so zahtevali preklicanje deželnozborskega sklepa glede direktorija, ker se naslanja na zastarel zakon iz leta 1772. Predsednik je odklonil novo glasovanje, nakar je spor med socijalisti in meščanskimi strankami izbruhnil z vso silo ter imel za posledico državni preobrat po vzorcu petersburškega boljševiskega preobrata.

DOMOVINA MO-

RA ŽIVETI!

Naši sovražniki nočejo miru. Zato nam ne preostane voliti. Vzdržati moramo, potrpeti naprej. Nikdo ne sme sedaj postati truden, nikdo mladen, nikdo obstati na polovici pota. Za vse velja **„Naprej“!** sedaj geslo

Zunaj z orožjem!

Doma z denarjem!

Mladi s svojimi telesi, stari, žene, otroci z blagom in imetjem! Vse za vse! Tako pripravljamo, tako pričakujemo, tako zaslužimo časten
mir!

ZATO PODPIŠI

VII. vojno posojilo!

Izpred sodišča.

Na smrt!

Gradec, 20. novembra. Pred armadno divizijsko sodnijo stal je infanterist 47. inf. regimenta Anton Maček pod obtožbo dvaratnega umora. Obtoženec je bil pivovarniški uradnik v Mariboru in je potem prišel v 47. inf. regimentu. Dezertiral je večkrat in bil od plena večkratnih vlovov; vjeli so ga in obtoženec je izgubil svojo šaržo kot četovodja. To ga je, kakor je sam dejal, tako žalostilo, da je zopet dezertiral. Pri iskanju po živilih prišel je dne 19. avgusta ob 9. uri zjutraj v hišo kočarice Alojzije Polančič v Ranzenbergu, da bi tam kaj ukradel. Ko je videl, da je žena sama, jo je 22 krat zabolal, vsled česar je žena umrla. Njen 5 let stari vnuk Johan Strauß, ki je ravno tja prišel, bil je od nečloveškega vojaka 6 krat zaboljen, kar je tudi otroka smrtilo. Neki vojno-vjeti Rus, ki je prišel v hišo, da bi si izposodil pisalne potreščine, našel je mrliča drugega poleg drugega v predišju ležati, kamor sta žrtvi še dospeli. Mrlic je bil pustil hranilne knjižice in vrednostne papirje nedotaknjene in oropal le 146 kron gotovega denarja ter neko belo srajco, ki ga je potem izdala. Maček je imel čudno obnašanje in ko se je natančno pričelo zasledovanje, našlo se je pri njemu oropano srajco. Potem je svoj zločin priznal. Maček je duševno manj vreden in kaže veliko brezbriznost. Armadna sodnija ga je obsodila na smrt na vešalah. Tudi smrtno obsodbo je vzela z veliko brezbriznostjo na znanje.

Star vojak.

Naša slika kaže čez 70 let starega in sploh najstarejšega vojnega prostovoljca iz Tirolske, ki je iz ljubezni do avstrijske do-

Ein Tiroler Kriegsfreiwilliger

movine še kot belolasi starček prijel za puško in se, mnogokrat odlikovan, bori proti laškemu sovražniku.

Razno.

Zahvala feldmaršala v. Kroatina koroški deželi. Na čestitke koroškega deželnega glavarja poslal je feldmaršal v. Kroatin sledeči odgovor: „Jako počaščen vsled ljubljave čestitke ob priliki mojega najvišjega odlikovanja, ki ste jo Vaša ekscelencija v lastnem kakor v imenu vojvodine Koroške mi izrazili dobroto imeli, prosim, da sprejmete mojo najboljšo zahvalo. Veliko zadoščenje mi je, da Vaši ekscelenciji kot deželnemu glavarju koroškemu zamorem priznati delo junovskih sinov Koroške in da smem s tem odkrito željo združiti, da naj bi osvoboditev mej od sovražnika, h kateri sopomoči se smatram vedno srečnega, bila uvod za odslej nemoteno vedno napredujoče razvijanje dežele in za dobro zaslužno uspevanje njegovega patrijotičnega prebivalstva.

* * *

Prijava in oddaja odpadkov legiranega jekla. Ministrska odredba z dne 30. oktobra 1917,

drž. zak. št. 420 odreja zbiranje, prijavo in oddajo odpadkov legiranega jekla v vseh obratih, kjer nastanejo taki odpadki. Gre za jeklo, ki je legirano z kromom, molibdenom, vanadijem ali volframom. Prijaviti mora te odpadke vsak njih posestnik ali shranjevalec komisiji za železo na Dunaju (Eisenkommission, Edeltahlreferat, Kriegsministerium) četrtletno po stanju s konca prejšnjega meseca. Porabiti je za to tiskovine, ki se dobe pri komisiji za železo. Oddati je odpadke prevzemalcem, ki jih določa ta komisija. Izvzete so le jezarne, če jih rabijo za izdelovanje novega jekla. Za predelovanje in drugačno porabo treba, izvzemaši v navedenih jezarinah, posebnega dovoljenja komisije. Oddaja novega ob uporabi odpadkov izdelanega jekla je vezana na dovolitev trgovskega ministrstva.

Vas dobila pol milijona za želje. Vas Vodjinci v Slavoniji je prodala želja za pol milijona kron. Ta denar so investirali v zemljišča, ki so jih nakupili od tamošnjih Nemcev.

Firma J. u. S. van Messel, izvoz zelenjave v Rotterdamu, Gondschestraat, ki je pod različnim besedilom svoje trdke delala nereelne kupčije po Avstriji, je prišla v konkurz. Bližnje podatke, zlasti tudi o prijavi zahtevkov, je dobil pri trgovski in obrtniški zbornici.

Nalezljive bolezni v Avstriji. Praški profesor Jaksch je sestavil zanimljivo statistiko nalezljivih bolezni v Avstriji v poslednjih štirih letih, kjer govori o tuberkulozi, legarju, osepnicah, davici, škrlatinki in ošpicah. Za navedenimi boleznimi je umrlo v zadnjih štirih letih v naši državni polovici nič manj nego 6,656.509 ljudi. Od teh na tuberkulozi 3,350.187 oseb ali 55 in 1/4 odstotka, za davico 11 in 1/2 odstotka, za škrlatinko 8 in 1/2 odstotka, ter za ošpicami 8 odstotkov. Iz navedenega je jasno, da je tuberkuloza najstrašnejša nalezljiva bolezen, ki ugonablja ljudi in oškoduje državo v največji meri in da ošpice niso tako nedolžna bolezen za kakršno jo imajo naše matere. Zanimive podatke je objavil profesor Jaksch v kolikor se tičejo osepnic. L. 1873. je umrlo za osepnicami 60.000 ljudi, v poznejših letih je padalo število umrlih, in je umrlo l. 1890. le še 6000 oseb za osepnicami. l. 1893. je padlo število za osepnicami umrlih oseb na 2500, l. 1895. na 800, l. 1907. na 90 a l. 1911. je umrlo za osepnicami samo 6 oseb. Svetovna vojska pa je jako pospešila razširjenje osepnic posebno v Galiciji, v Bukovini in na gorenjem Ogrskem. Šele ko je bilo v Galiciji upeljano stavljenje koz (cepljenje), se je posrečilo to strašno bolezen omejiti. Tudi trebušni legar, ki je bil prejšnja leta jako nevaren gost, se je posrečilo znatno omejiti. Dočim je v letih 1873. do 1889. umrlo slednje leto za to boleznijo 10.000 do 20.000 ljudi, je znašalo število umrlih od l. 1890. do leta 1911. povprečno 3500 na leto; vsekako že jako veliko število. Higienični in socialni napredek je najboljšo sredstvo proti tej epidemiji. Tam, kjer je dobra pitna voda, kjer imajo kanalizacijo, se ne more ta bolezen širiti in preneha sama od sebe, če je preskrbljeno za potrebno prehrano ljudi. Vojska ima tudi v tem oziru mnogo na svoji vesti in če hoče država to bolezen zabraniti, da ne bo zahtevala toliko ljudi v zaledju kakor v zakopih, mora preganjati oduševstvo v živilih in skrbeti za prehrano ljudi.

Poslanec Malik se vrača iz ruskega vjetništva. Zunanji minister grof Czernin je sporočil posl. Heilingerja, da se poslanec Malik (Vsenemec), ki se nahaja od padca Przemysla v ruskem vjetništvu, v najkrajšem času vrne, ker je 62 let star in spada torej med tiste vojne vjetnike, ki bodo med Rusijo in Avstrijo izmenjani. Kakor znano je nemški poslanec Malik, bivši poslanec 10. štajerskega volilnega okraja (m. dr. tudi mesta Ptuj) vključ svojih starosti storil svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost napram naši domovini. V Przemyslu bil je vjet in živi od padca te trdnjave sem v ruskem vojnem vjetništvu. Želeti je njemu in njegovim tovarišem, da se čimpreje v svojo domovino vrnejo!

Veliko zalogo sladkorja, vinskega octa in špirta je našla dunajska policija v skladišču spediterja Mendla v II. okraju. Sladkorja je

bilo 40 zabojev. To blago se je vtihotapljalno na Ogrsko.

Dva milijona vojnih vjetnikov ima sedaj Nemčija. To število obsega samo one vojne vjetnike, ki so vpisani v nemških vjetniških taboriščih.

Umrli je na Dunaju znani nemški slikar Leopold Horowitz, 80 let star.

V bolnišnici dunajskega dež. sodišča je umrla vsled bolezni na ledvicah postrežnica Lichtenecker, ki je skupaj s svojim ljubimcem Hirtom dne 20. januarja t. l. zavratno umorila in oropala uradniško vdovo Loschitz ter se skozi cel teden spretno skrivala pred policijo, ki jo je končno zasačila v Gradcu.

Sežiganje mrličev. V državnem zboru so poslanci baron Hock in tovariši izročili predlog, ki zahteva priznanja svobode sežiganja mrličev. Po razsodbi upravnega sodišča je v Avstriji sežiganje mrličev dopustno le na podlagi izrecno zakonite določbe. Z ozirom na izkušnje v svetovni vojni zahtevajo predlagatelji, naj državni zbor sklene zakon, ki dovoljuje sežiganje mrličev.

Novo ogrske poštne znamke. Ogrska vlada izda nove poštne znamke po 3, 5, 10, 35 in 40 vin.

Beguncev po Italiji mrgoli. Organizirajo pa za nje pomožne akcije. Banca Commerciale je dala za begunce 300.000 lir, neki industrijalec 100.000 lir. V San Paulo v Braziliji so nakazali za begunce 200.000 lir. Nadškof v Milanu in škof v Bresciji sta izdala patrijotične oklice.

Prepovedano nastavljanje. Dunajska policija je prepovedala, da bi se odrasli že ponoči nastavljali pred raznimi trgovinami. Otroci se sploh ne smejo več nastavljati. Ali je dunajska policija tudi poskrbela, da bodo ljudje brez nastavljenja dobili živila, tega ne poročajo.

Avtomobilska nezgoda barona Conrada. Ko se je peljal feldmaršal Conrad v ponedeljek proti Bolzanu z juga, šofer ni opazil, da se zapirajo železniške ograje. Čez tir meranske železnice je prišel in treščil v drugo ograjo. Avtomobil je precej poškodovan, šofer lahko vsled razbitega stekla, feldmaršalu Conradu se ni zg dilo nič.

Kardinal v strelskem jarku. Katoliški nadškof v Westminstru na Angleškem, kardinal Bourne se je podal na francosko bojišče, da obišče katoliške angleške vojake, ki se nahajajo na francoskem bojišču. S čelado na glavi in z masko proti strupenim plinom na licu se je podal v najsprednejše strelske jarke. Poročajo, da se je nahajal kardinal parkrat v strelskih jarkih v največji smrtni nevarnosti.

Znamenito skrivališče dezerterja. Na Francoskem se je razkrilo v nekem večjem kraju čudno skrivališče dezerterja. Neki gostilničar, ki je v začetku vojne pobegnil, si je napravil udobno bivališče v kleti svoje restavracije. Čez 30 mesecev je prebil tako, izvrstno založen z jedjo in pijačo. Med 2. in 3. uro ponoči je napravil redno majhen sprehod. Sedaj so ga vjeli in pripravlja se proces. Skoro tri leta skrivati se pred oblastvijo, mora biti že „višji dezertjer“. Sploh je pa bil prostor v kleti prav razkošno tapeciran, opremljen z lepim pohištvom in dragocenimi preprogami, električno razsvetljen in je imel tudi dobro peč, krasno — prebivališče, kakoršnega bi se človek ne branil.

Da v financijelnem oziru ne zaostanemo za krasnimi uspehi na bojnem polju in da dostojanstveno dokažemo skupno silo naše krasne Avstrije, je dolžnost vsacega, da podpiše 7. vojno posojilo!

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhmel, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno dynamo žepno svetilko in trgovino, ki zamore spremeniti vsa industrijsko žepnit svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša K 30.—. Katalog proti v pošiljanju K 150.

Zadnji telegrami.

Italijani sestreljajo svoje lastne vasi.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 21. novembra. Uradno se danes razglašča:

Ob spodnji P i a v e sestreljuje italijanska artiljerija po načrtu na vzhodnem bregu ležeče vasi.

Šef generalštaba.

Ogromni angleški napadi.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 21. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Artasom in St. Quentinom uvedel je močni artiljerijski boj angleške napade, kateri glavni sunek je bil naperjen na od Bapaume in Peronne proti Cambrai vodečih cestah. Medtem, ko je ta skušal naše črte v smeri proti Cambrai predreti, imeli so severno in južno od glavnega bojišča pri Riencourtu in Veudhuille peljani postranski napadi krajeno omejeno cilje. Med Containecroiselles in Riencourtom ni zamogel nasprotnik čez naše najprednejše črte nikjer prodreti. Na glavnem napadalnem polju posrečilo se je sovražniku, pridobiti na ozemlju pod varstvom mnogoštevilnih pancerskih avtomobilov. Naše rezerve zadržale so sunek v zadajšnjih postojankah. V bojni coni ležeče vasi so ostale sovražniku, istotako nekaj vzidanega materiala.

Prvi generalkvartirnojmajster Ludendorff.

Dva angleška bojna parnika potopljena.

W.-B. Berlin, 21. novembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Eden naših podmorskih čolnov napadel je dne 11. t. m. ob sirijskem obrežju nastopivše sovražne pomorske bojne sile, ki so se pri nizki vodi za mrežami varne smatrale, in je uničil en veliki angleški monitor, ter enega razruševalca s torpednim strelom. Sovražnik je imel pri potopu ladij znatne izgube na moštvo.

5 parnikov potopljenih.

(W.-B.) Berlin, 21. novembra. Iz glavnega stana se poroča:

Na severnem bojišču se je nanovo pet parnikov potopilo.

Razširjanje nemškega zatvornega okoliša.

W.B. Berlin, 21. novembra. Nemška vlada izročila je vladam zveznih, nevtralnih in sovražnih držav naznanilo, glasom katerega se razširja zatvorni okoliš okrog Anglije in Francoske ter se vstvarja novi zatvorni okoliš okrog Azorov tudi se je doslej v Srednjem morju prosto puščeni kanal v Grčijo pridružil v zatvorni okoliš.

Inzerati
v „Štajercu“
imajo vsled velike razširjenosti **najboljši uspeh**. Sprejemajo se:
v Ptuj pri upravi lista;
v Celju pri gosp. Fritz Rasch;
v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

Najboljši uspeh **Najzmenjšje cene!**

Štajerc posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Loterijske številke.

Gradec, 21. novembra 1917: 32, 33, 46, 84, 53
Trst, 31. oktobra 1917: 51, 16, 76, 60, 21.

Razširjajte „ŠTAJERCA“

ki je edini slovensko-pisani strogo avstrijski list!

Pošiljajte „Štajerca“ na fronto, ker naši vojaki želijo vesti iz domovine.

Zahtevajte „Štajerca“ v gostilnah, kavarnah, pri trgovcih in v tobakarnah.

Povejte prijateljem in znancem, da je hujškarija proti „Štajercu“ laž!

Vsi na delo za naš list!

Novi časi so pričeli za Avstrijo — bodimo složni!

Delujmo za „Štajerca“!

Gospodarske.

Korenje kot nadomestilo za kavo (cikorija).

V 18. štev. „Kmetovalca“ v 126. vprašanju nekdo vpraša, če bi se ne dalo doma narediti kako nadomestilo za kavo, ki bi služilo enako cikoriji kavi in kako. Uredništvo „Kmetovalca“ v svojem odgovoru priporoča v to svrhu ječmen, suhe hruške, želod, pečke od grozdja in pove, kako je z njimi ravnati, da so porabne. R. D. pa pravi v zadnji številki istega lista: „Meni in istotako gotovo tudi uredniku tega lista je znano kot nadomestilo še tudi navadno domače korenje. V času svojega službovanja sem bil skupaj z gospodom, ki je veliko dal na dobro pripravljena jedila in je zlasti strasten prijatelj dobre mlečne kave. Kakor znano, samo prava bobova kava ne da dovolj temne barve in tudi ne popolno dobrega okusa in zato smo vsaj v naših razmerah javni predvati kavi nekaj fistega, kar gre pod splošnim imenom cikorija, četudi ta cikorija ni vedno izdelana iz prave cikorije. Kuharica omenjenega gospoda ni namreč h kavi nikdar drugega primešavala, kakor cikorijo, narejeno iz navadnega korenja, in sam sem se prepričal, da je bila njena mlečna kava nekaj izbornega. Kuharica je pa cikorijo iz korenja takole delala: Dobro oprano korenje je razrezala na kolikor mogoče drobne koščke (kocke), ki jih je v krušni peči tako močno posušila, da so se dali hrantiti, ne da bi se pokvarili. Kadar je potrebovala kavine primesi, je posušene korenjeve koščke v ponvi pražila (žgala) kakor kavo in je tako spraznelo korenje na kavinem mlinu z bobovo kavo vred zmlela. Koliko cikorije od korenja je kavi primešati, to je zavisno od okusa in pokaže izkušnja. Če bi ta kavina primes res ne bila dobra, ne bi si je privoščil dotični gospod, ki je bil v tem pogledu silno izbirljen in bi takrat, ko je bilo še vsega dovolj, si kaj drugega izbral!“

Pomanjkanje usnja in obiskovanje šole.

Dočin hodi mestni otrok v šolo po tlakanih ulicah ali s cestno železnico, rabi otrok na deželi do šole po eno uro in še več. Poletu se mladini v zabavo hoditi bosonog po rosnati travi; drugače pa je to v jeseni po od dežja razmočenih cestah in po zimi, ko pokriva zemljo visok sneg. Tak čas je pač marsikateri materi težko urediti tako, da ne bode pri sedanjem pomanjkanju usnja trpelo zdravje njenih otrok. Leseni podplati za dolgo pot niso uporabni, ker se, kakor na deželi vsakomur znano, na njih nakupiči sneg, kar ovira hojo in povzroča padce, pri katerih si lahko otrok še zlomi nogo.

Ceno odpomoč pri pomanjkanju usnja ima vsaka gospodinja na deželi, ne da bi se sama spomnila na njo. Poglejmo nekoliko v šrambo stare šare, kjer leže stara konjska oprava, sedla, usnjate blazine in strehe koleseljev, stari škornji in zaprašeni in pozabljeni ostanki starega očeta, ki so danes postali dragocenost. Vun žnjimi tedaj! Spretna roka čevljarjeva bode napravila iz njih dobra obuvala za našo deco. Ker dela na deželi čevljar navadno še po hišah, je to tem pripravnejše, ker si lahko izbere sam, kar potrebuje pri popravilih. Čevlji iz dobrega starega usnja ne premočijo zlahka, ter stanejo prav malo. Ako je staro usnje postalo trdo in suho, naj se z vročo maslo ali oljem večkrat krepko namaže. To naj pa se stori z roko in ne s ščetko. Trpežnost podplatov se poveča še na ta način, da se nanje pritrdijo železni nabitki, kateri se dobe za par krajcarjev, toda so čevljarjem na deželi še malo znani. Tako okovani podplati so zelo trpežni. Rek: »Živi, kakor ti nese!« je danes velepomemben. Ne pozabimo tedaj poleg jedikovanja na izboljšanje otročjih čevljev!

CVIRN

šivalni, hitro in s ceno provizijo dobavlja, ponudbe se prosi na I. V. Hajdaš, Bedekavčina (Hrvatska).

Die ehemalige

Ružička-Säge

in Markldorf

ist samt Wohn- und Nebengebäuden und dem dazugehörigen Grund zu verpachten. Schriftliche Angebote an die Stadtverwaltung Pettau

Bivša

Ružička-žaga

v Markldorfu

se skupno s stanovanjskimi in postranskimi poslopi ter k žagi spadajočim zemljiščem odda v najem.

Pismene ponudbe na mestno upravo v Ptuj.

Kmetijstvo

v okolici Ptujju se želi kupiti. — Naslov pove uprava „Štajerca“ 572

Trgovinsko pohišvo, kompletno, za večjo trgovino z mešanim blagom, se želi takoj kupiti. Ponudbe na upravo „Štajerca“ 574

Novi kažipot

za

bolnike!

Spisal sem spis, da v njem milijonom trpečih edino mogočo pot k ozdravljenju pokažem. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakomur, ki se čuti bolanega, slabotnega, obupanega, zastoj dopošlje. Moj spis je rezultat 50-letnega mišljenja in študija, vsebuje svoto bogate, praktične izkušnje in mnogo dokazov odličnih znanstvenih mož.

Kdor se hoče rešiti,

naj se podvrže mojemu nauku, ki je že mnogim tisočem pomagal. Naj je bolezen nastala vsled skrbi, žalosti, prevelikega napora, naj je bila povzročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem žalostnim, za delo in na volji slabotnim ljudem pokažem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju od živčnih bolezni, pomanjkanja spanja, neveselja do dela, duševne in telesne slabosti, trganja v udih, glavobola, motenja v želodcu in prebavi ter mnogo drugih bolezni.

Pišite še danes karto in zahtevajte zastonj in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na adresu:

E. Pasternack, Berlin, N.-O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 473.

PRODAM

svoje
vinogradniško posestvo
v Willkommberg (Gradišče) pri Sv. Marjeti ob
Pesnici, s travnikom, 4 orali nasajenega vi-
nograda, sadonosnik — v Samaraku

posestev

s 6 orali travnika, 4 orala gozda za podirati,
ležeče ob okrajni cesti — v Radahu moj

travnik

v izmeri 3 oralov. Pismene pnnudbe je vpo-
slati na J. Ornig v Ptuj. 549

ad št. 28011
II 2558 1917

RAZGLAS

glede oddaje trsja iz združenih,
državnih in deželnih trsnih naprav
za spomlad 1918.

Daje se javno na znanje, da je vsa za-
loga cepljenih trt od doslej došlih naročil
porabljena in da se vsled tega novih naročil
ne more več sprejemati. Tudi doslej došla
naročila se ne morejo popolnoma upoštevati.

Gradec, 15. novembra 1917.

Od štajerskega deželnega odbora. 569

Nakupovalnica žide HENKEL, Dunaj, 9., Alserstrasse 46
vhod Herrengasse 1. Telefon št. 23442.

Židane ostanke, stare in nove do 40 K. »Cuplana« žida,
židane niti, židane štrne po vrsti in kakovosti eno kilo
do 100 K. Plačam najvišje cene za razirgane židane
bluze, židana krila, židano perilo ter razirgane obleke,
odpadke blaga in pavole, juta-vreče, platno, stare mehke
klobuke. — Povrnem troške za cestno železnico. —
Provinčne pošiljatve se reelno in takoj izvršujejo. 564

Za lažja industrijska dela se

ženske delavske moči

sprejmejo. K. u. k. Industrie-Gruppe Rann bei
Pettau. — Pojasnila ravno tam. 571

Pridna dekla za vse

(ne začetnica), se sprejme. Dobra plača, ni
mного perila. Kroisbach b. Graz, Bahnstraße 6.

V fabriki kemičnih produktov v Hrastniku
odda se s 1. januarjem 1918

fabrično kantino z mesarijo

Interesenti naj predložijo svoje ponudbe pis-
meno ali ustmeno. 570

Za kosmato blago in divjačno

kakor lisice, dihurje, jazbece, mačke, srne,
gamze, jelene, vidre, zajce itd. plačam naj-
višjo ceno. Prijazne ponudbe in dopise se
prosi na Maks Stüssl, trgovina z usnjem in
kožuhastim blagom, Celovec. 567

Močna deklina iz dežele
želi skupno s svojim
otrokom službo: ako
ne z otrokom, prosi
za otroka dobri pro-
stor za prehrano na
deželi. Ponudbe
pod „Fleißig“ na upra-
vo tega lista. 547

Konjsko dlako,
kravje repe, telečjo
in svinjsko dlako
kupi po najboljših
cenah tudi v poštinih
paketi do 20 kil
Eduard Hauptmann,
Bürsten - Erzeugung,
Wien IX B, Auf-
dorferstrasse 60. 552

Kupujem :

bučelni vosek, pristni in čisti,
mėcesnov terpentin (mėcesnova
smola), čiščena, olje iz brinjevih
jagod, najčistejše, orehe, v vsaki
večji množini. Ponudbe z na-
vedbo cene na A. BECHER, Gradec, Kroisbach-
gasse 10/I. 575

538 Lepo

vinogradniško posestvo

pri Leskovcu z 2 oralama trsne
zemlje, 9 orali hrastovega in
bukovega gozda, 3 oraloma
paše in sadonosnika, 4 orala
travnikov in njiv, se takoj
proda. Vprašanja na Karl
Kasper, Ptuj

Ženitna ponudba. 566

Vdovec, priden in
varčen, 33 let star,
brez otrok, z nekaj
prihrankom, se želi
seznaniti z vdovo ali
starejšo deklino, ki
bi imela nekaj po-
sestva. Cenjene pon-
udbe pod naslovom
„Glückauf 885“ post-
lagernd, Leoben.

Razmaševalec časopisov

stanujoč v bližini
mesta, ki razume tudi
nemški, sprejme se
tako pri P. W. Blanke
v Ptuj.

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri po-
končavanju žoharjev (zakon. va-
rovan) ščurkov, mravelj itd. 1
zavoček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi
krme, zaradi tega izredno redi
meso in toliščo. 1 zavoj stane
1 krono. Naroča se pri Josip
Berdajs, Ljubljana, Zeljar-
ska ulica 18. Po pošti se po-
šilja najmanj 6 zavojčkov.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
**službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj**

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Kuudmachung.

Die Kanzlei der **Bezirks-
Vertretung**, sowie das **Be-
kleidungsamt** für die Umge-
bung Pettau befindet sich bis
auf weiteres im

Rathause, III. Stock rechts.

**Amtsstunden für den Parteien-
Verkehr**

nur vormitt. von 8—12 Uhr.

Bezirksausschuß Pettau, am 20. November 1917.

573

Der Bezirksobmann: JOSEF ORNIG e. h.

Razglas.

Pisarna **okrajnega za-
stopa ter urad za obla-
čenje** za okolici Ptuja nahaja
se do nadaljnega

**v mestni hiši, III. nadstropja
na desno.**

**Uradne ure za občevanje s stran-
kami**

samo dopoldne od 8.—12. ure

Okrajni zastop ptujski, dne 20. novembra 1917.

Okrajni načelnik: JOS. ORNIG l. r.

Srbenje

kraste, lišaj, grindavost in slične kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaje, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 3.50, velika posoda K 6.—. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprejšiljati svote ali povzetju na naslov: Apotheker M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII 20., Rózsá utca 21. 472

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoj dopoše. Prva fabrika ur in Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant Brúx 1502 (Češko). Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantelj, anker-remont. ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont. ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 386

Avtomatični lovilec za podgane

K 5.50, za miši K 4.—, vloví brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapíd“, ti-soče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5.70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poštnina 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P. 38

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitih kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, pieproge, vozne odeje, šofe za šotore, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4.—, 2 kosa K 7.50, 3 kosi K 11.—, 5 kosov K 18.—. Se razpošilja poštnino prosto, ako se denar nazaj pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprejšiljati po Josef Pelz, Troppau 122, Omlützerstrasse 10. Išče se naprejšiljatev. 376

Plavi druk

fabrika plavega druka J. Pinteritsch Velikovec na Koroškem.

Bogata izbira vzorcev na razpolago. Grobo ali neplajhtano ter napol volneno platno (ras), gladko-barvno, plavo, zeleno, rujavo, sivo, vojno-sivo 526

Slivovka, med, čebelni vosek, mecesni terpentini, leseno oglje

se kupuje v velikem. Ponudbe cen na A. Becher, Gradec, Kroisbachgasse 10/I. 542

Hiša

v bližini Ptujja z lepim stanovanjem in gospodarskim poslopjem, novo zgrajenim, v najboljšem stanju, s 3 orali njiv, se zaradi preselitve takoj proda. Naslov pove uprava tega lista. 548

Umetni mlin Kukowitsch v Slov. Bistrici

izmenja moko za pšenico, naredi takoj ječmenovo kašo in sprejema vso gospodarsko mletje. 339

Stole (Zimmersessel)

428

Žepna ura

jeklo ali zaniklana
I. vrsta K 14
II. vrsta K 20
Srebro imit. K 30
Z dvojnim manteljem K 40
Z varstveno šipo K 2.—, z radijem K 10.— več.
Precizijske ure
K 50.—, 60.— in 80.—.

Ura na napestnik

z varstveno šipo
Veliki format K 20
II. vrsta K 24
Mali format K 30
II. vrsta K 40
Z varstveno šipo K 2.—, z radijem K 10.— več.
Precizijska ura na napestnik
K 50.—, 60.— in 80.—.

Razpošiljatev od Dunaja po pošiljati svote z K 1.50 za poštnino tudi na bojišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljati K 1.—.

Dynamo žepna svetilka K 24.— in K 30.—.

Framydo je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, sive in las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenka s poštnino vred K 2.70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenka s poštnino vred K 2.45.
Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila:
Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brna, 636, Morava.

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Dobri aparati za briti in lase striči
I-a britev iz srebrnega jekla K 3.50, 4.—, 5.—, zaniklana K 3.—, 5.—, zrnanka „Perfekt“ s 6 klinjami K 16.—, 20.—, rezervne klinje 1 tuca K 6.—.
I-a stroji za lase striči K 11.—, 12.—.
Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.
Razpošiljatev po povzetju ali naprejšiljati po c. in kr. dvornem listekspornu in razpošiljalna hiša Brúx št. 1741 (Češko). 51

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

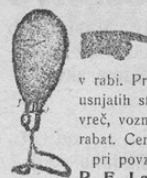
le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptujju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptujju. 349

Ljudska kopel mestnega kopališča v Ptujju.
Čas za kopanje: ob delavskih urah 12 ure do 3 ure popoldne (navigacija je od 12 do 1 ure zaprta) in nedeljavah in praznikih od 11 do 12 ure popoldne.
Kopel z vročim iztokom vode „Straschill“ s c. in k. K. 70

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno kranje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, vozniških plati itd. Važno za vojake. Naprejšiljatev rabat. Cena kompletnega šila pri naprejšiljati K 4.30 in pri povzetju K 4.80. Na bojišče le pri naprejšiljati. P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abl. 113.

Za mlekarstvo gospodarstvo

se 2—3 pridnih delavskih moči, ki znajo tudi molziti, proti dobremu plačilu sprejme. Vstop takoj. Vprašanja na gospo Marijo Lininger v Mariboru. 529

V obliki polna prsa

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom HYPERIN s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepotrebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene sodelavke opelovano zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne dopade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 8.90. Po pošti za 90 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po higij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Ne pozabite

svojo potrebo na parilnikih za krmo, šrotnih mlinih, decimalnih tehtnicah, mlinih za čiščenje žita, reporeznikih, pljugih, kotljev za žganje in vseh drugih kmetijskih mašinah ter orodju naročiti pri Maks Schlaminger, trgovina z mašinami, Leoben. 557

Zasebnih uradnikov hranilna in posojilna blagajna, Gradec

Privatbeamten-Spar- und Vorschuss-Kassa Graz
Herrengasse, Eingang Jungferngasse 1
Hranilne vloge po 4 1/2 in 5%.
Dovolitev posojil vsakomur proti najmanjšim mesečnim odplačilom v obrokih. 556

Sprejme se od Tonwerk Pragerhof več
mož, žensk in šoli odrastlih mladih ljudi
Dnevna plača za moške 10 K, za ženske 6 K, za otroke 4—5 K. 561

1 liter pristne, najfinješe slivovke
darujem vsaki mesec tistemu, ki mi vsak dan 3 litre dobrega svežega mleka
prinese. Tudi za druga živila izmenjam slivovko. Jos. Kravagna, Ptuj. 560

po 8.—, 16.— kron se dobijo v zalogi